

To je naša realnost

Slavica Mencingar,
predsednica Sindikata
delavcev v zdravstveni
negi Slovenije

Epidemija je do obisti razgalila razmere slovenskega zdravstva, posebno znotraj zdravstvene nege. Izrazilo se je vse, na kar že leta opozarjamo; pomanjkanje kadra, standardi in normativi, anomalije, ki so nastale skozi proces pogajanj, pogoji dela, primerno plačilo in še kaj.

Kljub zaustavitvam nekaterih nenujnih programov se potreba po našem kadru ni zmanjšala, ampak močno povečala, saj so se odpirali dodatni covid oddelki z vse težjimi bolniki, ki jih je bilo iz dneva v dan več. Medicinske sestre, zdravstveni tehniki in bolničarji negovalci niso bili poslani na čakanje na delo od doma ali na izvajanje dela od doma. Bili so v prvih bojnih vrstah po dvanajst ur in dlje. Obleženi v skafandre so tako rekoč brez pavze in možnosti opravljanja fizioloških potreb delali za najmanj dva zaposlena na izmeno. Premestitve z oddelkov, ki so bili manj obremenjeni, in z drugih zavodov so se vrstile ves čas. Kljub uporabi osebne zaščitne opreme, ki je je v začetku tudi zelo primanjkovalo, so zbolevali. Nadure, ki so že v normalnih razmerah številne, so se kopičile. Izgorelost se je povečevala in začarani krog se je vrтел še naprej in hitreje in se še vrti.

Prave drame so se odvijale po domovih za starejše. Razmere tam velikokrat niso dopuščale možnosti izolacije. Da ne govorimo o kadru, ki je pregoreval in zboleval kljub pomoči, ki je prihajala z vseh koncev. Kdor tega ne doživi, si to težko predstavlja. Družine, ki so že v normal-

nih časih veliko brez nas, so bile še bolj prepuščene same sebi. Prisotna sta bila še strah in negotovost, saj nikoli nismo vedeli, kaj bomo prinesli domov in ali bomo sploh prišli domov. Nekateri so celo bivali v apartmajih, telovadnicah in hotelskih naseljih, kar jih je dodatno psihično izčrpavalo.

In zgodba s famoznimi dodatki. Dodatki, ki se ponekod izplačujejo z velikimi zamudami, s takšnimi in drugačnimi razlagami, kaj in koliko komu pripada ali ne. Vsi poznamo dodatek, ki pripada vsem zaposlenim v javnem sektorju. Tega bomo morali sindikati za nekatere izboriti tudi s tožbami na sodiščih. Druga zgodba je covid dodatek za delo v rdečih in sivih conah, covid ambulantah, pri brisih in ob stiku s pozitivnimi pacienti, ki so seveda tudi doma in jih obravnavajo patronažne medicinske sestre. Koliko preštevanja tudi v minutah, če je posameznik bil ali ni bil v stiku s potencialno kužno osebo? Kaj pomeni stik? Kdaj je nekdo potencialno kužen? Po razlagi ministrstva ob jemanju hitrih brisov ne bi bilo mogoče priti v stik z okuženim, saj menda na hitre teste hodijo potencialno zdravi ljudje. Zakaj je potem treba jemati brise? Tisoč in eno vprašanje in prav toliko odgovorov smo deležni od naših članov in tudi od delodajalcev. Ti so pa seveda spet odvisni od zmedenih navodil, ki jih dobijo od pristojnih služb na vladi in resornih ministrstvih. In seveda od tega, ali dobijo sredstva iz proračuna ali ne oziroma s kakšno zamudo jih do-

bijo. Primarni nivo in koncesionarji na tem nivoju pa od občin ustanoviteljic, če seveda te oddajo vlogo na ministrstvo. Zgodb o dodatkih je toliko, kot je zavodov po Sloveniji. Ponekod so dobre in vzpodbudne, ponekod pa žal ne in še vedno čakajo na razplet.

Ne želimo delati za dva, ne želimo dodatkov. Želimo si, da bi osnovna plača bila takšna, da bi odražala obremenitve in odgovornost pri delu. Zdaj je srednja medicinska sestra začetnica v ambulanti in na oddelku pod pragom minimalne plače, da o bolničarjih negovalcih sploh ne govorimo. Je potem mogoče pričakovati, da se bodo mladi odločali za nekoč zelo cenjen in spoštovan poklic? Lahko od že zaposlenih pričakujemo, da bodo ostali v poklicu, če jim trgovske verige in sosesčina ponujajo boljše plačilo in boljše delovne pogoje? Ne želimo biti vse vikende in praznike ločeni od družin, tudi za ceno denarja ne. Nakopičene ure, ki jih ne moremo izkoristiti, neizkoriščen lanski dopust, za katerega ne vemo, kdaj ga bomo lahko koristili, vsak dan drugačen in uničen biološki ritem, vse to vodi v bolezen in pre zgodnjo umrljivost, kar potrjujejo tudi raziskave. To je naša realnost, blišč in beda našega humanega poklica, ki kljub izplačanim dodatkom v času epidemije še dolgo ne bo privlačen za mladi kader, ki bi ga že včeraj krvavo potrebovali. In po napovedih nas čaka še najmanj tretji val ...

**Ne želimo delati
za dva, ne želimo
dodatkov**